

Art. 5. Kierownik Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych drogą rozporządzenia określi sposób powoływania i funkcjonowania gminnych komisarzy ziemskich i gminnych komisji ziemskich, pochodzących z wyboru miejscowej ludności rolniczej, małorolnej, średniorolnej i bezrolnej.

Art. 6. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Kierownikowi Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 7. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej
Rady Narodowej: *Bolesław Bierut*

Przewodniczący Polskiego Komitetu
Wyzwolenia Narodowego:
Edward Bolesław Osóbka-Morawski

Kierownik Resortu Rolnictwa
i Reform Rolnych: *Andrzej Witos*

5

DEKRET POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 15 sierpnia 1944 r.

o częściowej mobilizacji i rejestracji ludności do służby wojskowej.

Znaczna część ziemi polskiej krwawi się jeszcze w jarzmie niemieckiego okupanta. Aby dobić znieprawdzonego wroga, zwiększyć udział Narodu Polskiego w zwycięstwie nad hitleryzmem, wzmocnić siłę zbrojną odradzającej się Rzeczypospolitej Polskiej, zapewnić wyzwolonej Ojczyźnie dostojną pozycję i znaczenie wśród narodów świata— na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 3) Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydjum Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Powołać w czasie od 20 do 31 sierpnia 1944 r. do służby wojskowej na wyzwolonych spod okupacji niemieckiej terenach Rzeczypospolitej następujących obywateli mężczyzn uznanych za zdolnych do służby wojskowej:

- a) Poborowych, urodzonych w roku 1924, 1923, 1922, 1921.
- b) Oficerów rezerwy, oficerów b. tajnych organizacji wojskowych, oficerów w stanie spoczynku i urzędników wojskowych do lat 50, a oficerów zawodowych (służby czynnej) do lat 60.
- c) Podoficerów rezerwy, podoficerów b. tajnych organizacji wojskowych, podoficerów w stanie spoczynku do lat 40, a podoficerów zawodowych (służby czynnej) do lat 50.
- d) Lekarzy, felczerów, lekarzy weterynarii i felczerów weterynarii do lat 50.
- e) Szoferów, specjalistów samochodowych, specjalistów lotnictwa i broni pancernej do lat 40.

Art. 2. Przeprowadzić w terminie od 1 do 20 września 1944 r. rejestrację:

- a) Mężczyzn, urodzonych w roku 1920, 1919, 1918, 1917, 1916, 1915, 1914, 1913, 1912, 1911.

b) Kobiet-lekarzy do lat 30.

c) Kobiet-starszych pielęgniarek, pielęgniarek, sanitariuszek, radiotelegrafistek, telegrafistek od 19 do 30 lat.

Art. 3. Mobilizację i rejestrację powołanych do służby wojskowej oraz rejestrację obywateli, wymienionych w art. 2, przeprowadzają Rejonowi Komendanci Uzupelnień przez Tymczasowe Wojskowe Komisje Poborowe i Rejestracyjne, które po zmobilizowaniu wojskowych i urzędników R. K. U. przekształcają się w Rejonowe Komendy Uzupelnień.

Art. 4. Od stawiennictwa do poboru i rejestracji są wolne osoby ułomne, które wymagają opieki jak: kaleki, głuchoniemi, umysłowo chorzy, garbaci i t. d.

Art. 5. Od stawiennictwa do poboru są wolni:

- a) Właściciele i dyrektorzy fabryk i zakładów przemysłowych, administratorzy przedsiębiorstw gospodarczych, zatwierdzeni przez Powiatowe Rady Narodowe.
- b) Pełniący służbę pracownicy kolei żelaznych, pracownicy poczt i telegrafów i pracownicy dróg wodnych.
- c) Członkowie milicji i funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego w czynnej służbie.
- d) Wysoko wykwalifikowani pracownicy i urzędnicy fabryk, przedsiębiorstw państwowych i urzędów państwowych na wniosek właścicieli, dyrektorów lub kierowników, zatwierdzonych przez Powiatowe Rady Narodowe.
- e) Nauczyciele i wykładowcy szkół średnich i wyższych, profesorowie, asystenci i t. p. pracownicy zakładów i laboratoriów naukowych.
- f) Osoby duchowne i duszpasterze wszelkich wyznań.

g) Jedyni żywiele rodziny, posiadający co najmniej dwoje małoletnich dzieci, ojcowie małoletnich dzieci bez matki, na podstawie zaświadczeń, wydanych przez miejscowe władze administracji cywilnej, utworzone z ramienia Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

h) Kobiety specjalistki, mające dzieci.

Wymienieni w art. 5 od a) do g) winni stawić się do rejestracji.

Po zarejestrowaniu się otrzymują zaświadczenia o odroczeniu (reklamacje), wydane przez Rejonowych Komendantów Uzupełnień.

Art. 6. Rejonowi Komendanci Uzupełnień przeprowadzą pobór i powołanie do wojska osób, wymienionych w art. 1 oraz rejestrację osób wymienionych w art. 2, wyznaczają odpowiednie terminy i ustalają miejsce stawiennictwa.

Art. 7. Oficerowie, podoficerowie oraz wszystkie osoby, powołane do poboru i do służby wojskowej, przy zgłoszeniu się winni posiadać żywność na 10 dni; zależnie od wyznaczonego miejsca stawiennictwa. Powołani do poboru i do służby wojskowej winni zabrać ze sobą prócz tego dwie zmiany bielizny, przybory do jedzenia, przybory toaletowe i posiadany ekwipunek wojskowy.

Art. 8. Na organa milicji i przedstawicieli władz bezpieczeństwa publicznego wkłada się obowiązek i odpowiedzialność za dopilnowanie terminowego stawiennictwa powołanych do poboru, do służby wojskowej i do rejestracji.

Art. 9. Osoby, uchylające się od stawiennictwa zostaną pociągnięte do odpowiedzialności według prawa wojennego.

Art. 10. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Kierownikowi Resortu Administracji Publicznej, Kierownikowi Resortu Obrony Narodowej oraz Kierownikowi Resortu Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 11. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej
Rady Narodowej: *Bolesław Bierut*

Przewodniczący Polskiego Komitetu
Wyzwolenia Narodowego:

Edward Bolesław Osóbka-Morawski

Kierownik Resortu Obrony Narodowej
generał broni: *Michał Rola-Żymierski*

Kierownik Resortu Administracji Publicznej:
Stanisław Kotek-Agroszewski

Kierownik Resortu Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

6

DEKRET POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 15 sierpnia 1944 r.

o rozwiązaniu policji państwowej (tzw. granatowej policji).

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1 poz. 3) Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydjum Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Rozwiązuje się policję państwową (t. zw. granatową policję), która stała na usługach okupantów.

Art. 2. Wzywa się wszystkie osoby, które służyły dotychczas w policji, by bezzwłocznie na posterunkach Milicji Obywatelskiej oddały broń i wszelkie urządzenia i materiały, które znajdowały się w posiadaniu policji.

Art. 3. Naruszenie przepisu art. 2 będzie karane na podstawie prawa wojennego.

Art. 4. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Kierownikowi Resortu Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej
Rady Narodowej: *Bolesław Bierut*

Przewodniczący Polskiego Komitetu
Wyzwolenia Narodowego:

Edward Bolesław Osóbka-Morawski

Kierownik Resortu Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

7

DEKRET POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 15 sierpnia 1944 r.

o wprowadzeniu Sądów Przysięgłych.

Na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1 poz. 3) Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego

postanawia a Prezydent Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Uchyla się ustawę z dnia 9 kwietnia 1938 r. o zniesieniu instytucji Sądów Przysięgłych i sędziów pokoju (Dz. U. R. P. Nr 24 poz. 213).